

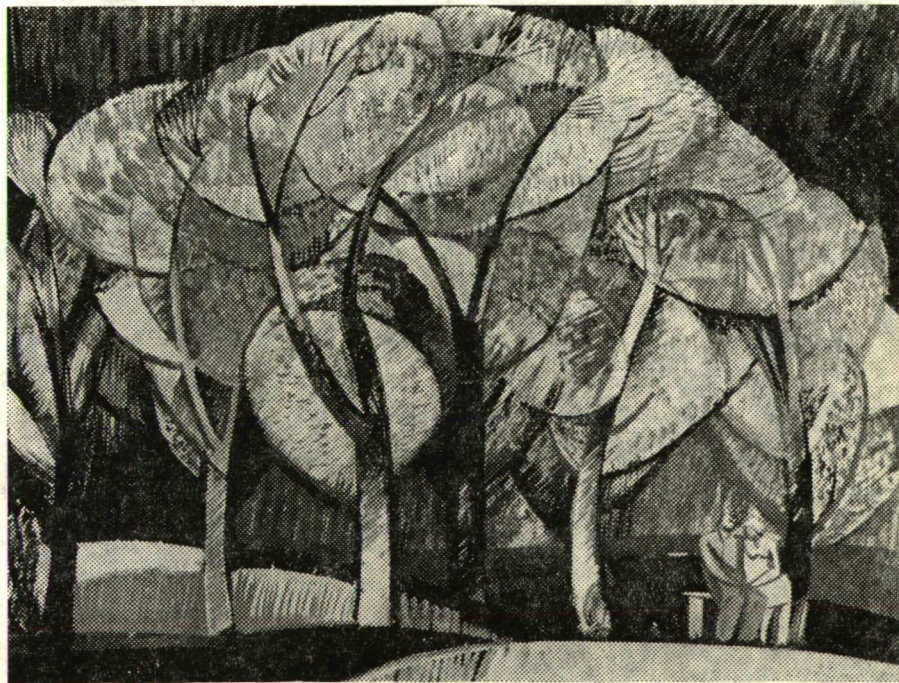
séggel követi a kultúra, az irodalom, a művészetek, a társas érintkezés, az ízlés és a divatirányok útját is. A korról olyannyira teljes és történetileg hiteles képet ad, hogy a mű eme rétege tudományos munkának is beillenek.

Írónk célja azonban nem a tudomány, hanem hogy óriási dokumentumanyagával képet adjon arról a századfordulóról, amelyik eldöntötte a „történelmi” Magyarország sorsát. Az uralkodó osztály mámorba és külsőségekre fútan ünnepelte az ezredéves évfordulót, miközben a nincstelen magyar tömegek „Amerikába tántorogtak” új hazát és mindennapi kenyeret keresni. A Monarchia világháborús katasztrófába sodorta ezt a szerencsétlen népet, amelynek a vezető rétege még arra sem volt alkalmas, hogy a közelgő veszedelemben felismerje a reá váró tragédiát is.

Szabó Magda a tények igazságával beszél róla, hogy míg az ország feltartóztatlanul rohan az első világháború katasztrófája felé, Debrecen úri társaságát kizárólag a magánélet eseményei foglalkoztatják. „A levelek, amelyek e korszakban jönnek-mennek, soha egyetlen utalást sem tartalmaznak olyanra, ami kívül mutatna íróik személyes életén.” Bál bált követ, táncolnak a lányok, és az úri illetan szabályai szerint teszik a szépet azok a fiatal emberek, akik ott vesznek majd Doberdónál meg Isonzónál. Haláltánc ez, mert akit el akarnak veszejteni az istenek, a tudatától fosztják meg először.

Jablóczay Lenke hiába álmodott az életről meg a boldogságról. Világrendítő korban élt, a történelem kihúzott alóla minden lehetőséget. Apától pedig azt kapta örökül, hogy már nem is harcolhat a végzet ellen.

Régimódi történetéről költői szépséggel és a tények igazságával vall Szabó Magda. Anyja helyett, a leány.

HÉZSÓ FERENC: PÁR